

Politiek mist boerenverstand

In de discussie over het dierenwelzijn lijkt het gezonde boerenverstand verdwenen, constateert Marc van der Sterren.

Een dier is geen mens. De markt is niet altijd zaligmakend. Twee stellingen die op het eerste gezicht geen verband houden. Het is echter de politiek die er tegenstellingen van maakt. Het ene uiterste aanbidt de markt, het andere uiterste verheerlijkt het dier. Gaat het om het platteland, dan ontbreekt het politici aan een nuchtere kijk.

De politiek is een afspiegeling van de maatschappij. De maatschappij verstedelijkt in ras tempo en raakt de band met het platteland kwijt. Nergens komt dit beter tot uiting dan in de politiek. In het artikel 'Varkensgeluk en schaalvergroting', schetste Paul van der Steen afgelopen zaterdag uitstekend hoe een reëel beeld van het platteland uit de politiek is verdwenen.

Frank Wassenberg van de Partij voor de Dieren toont zich totaal wereldvreemd als het gaat om dierenwelzijn. CDA'er Ger Driessen is volledig in de greep van het vrijemarktdenken. De tegenstellingen tussen de provinciale bestuurders beperkt zich niet tot deze personen, noch tot hun partijen en zeker niet tot onze provincie.

Recht evenredig met de verstedelijking verdwijnt de nuchtere kijk op het platteland. Het is frappant dat dit fenomeen zich het eerst voltrekt binnen de politiek. Binnen de provinciale maar ook binnen de volledige Nederlandse politiek is een objectieve visie op het platteland verdwenen. De meest extreme uitwas van de dierenverheerlijking vinden we bij de Partij voor de Dieren. Verstedelijkte dierenliefhebbers trekken het dier gelijk met de mens. Als individu met

een eigen wil. Dit combineren ze met een romantisch idee van de vrije natuur. En zo komt het dat deze zogenaamde dierenvrienden oprecht geloven dat een varken dat hongerig in een winters bos rondscharrelt op zoek naar voedsel, gelukkiger is dan zijn soortgenoot in een warme stal met voldoende voedsel.

Wie stelt dat een kip liever in een grote groep in een open weiland scharrelt dan in een veilige ruimte, is het dier aan het vermensen. Of hij schrijft de vrije natuur als ideaal naar het welzijn van het dier toe. Beide benaderingen zijn niet eerlijk ten opzichte van het dier.

De Partij voor de Dieren is echter niet de enige partij die de realiteit uit het oog verloren heeft. Verschillen-

de, voornamelijk linkse partijen proberen van het verheerlijken van dieren politiek beleid te maken. Aan de andere kant van het politieke spec-

trum staan de rechtse partijen voor wie de markt niet ten dienste staat van de mens, maar de markt openlijk aanbidden.

Wassenberg verwijt Driessen terecht dat hij denkt als marktkoopman. Maar Driessen staat daarin niet alleen.

De markt moet zijn werk doen, luidt het adagium. Politici die alle heil van de markt verwachten, zijn blind voor de uitwassen. Schaalvergroting wordt gezien als een logisch gevolg. En zo kan het gebeuren dat er in Flevoland een kas verrijst van 100 hectare. En in Grubbenvorst is een megabedrijf met 35.000 varkens en 1,2

miljoen kippen gepland.

Prachtige innovatieve projecten waar veel werkgelegenheid mee wordt aangetrokken, zeggen deze politici. Het grote economische voordeel is dat de productie goedkoper wordt. Hier zien we al meteen een tegenstelling: de productie kan goedkoper, omdat er per kilo product minder arbeid nodig is. Met die toename van de werkgelegenheid valt het dus wel mee. En wat het liefst helemaal wordt vergeten: schaalvergroting gaat gepaard met bedrijfsbeëindiging. Een agrarisch bedrijf dat de productie verdubbelt, neemt feitelijk de productie over van een bedrijf elders dat moet stoppen. De oorzaken van deze bedrijfsbeëindiging liggen meestal bij dezelfde marktwerking.

Wassenberg en Driessen gaven in de krant van afgelopen zaterdag een mooi inkijkje in de tegengestelde waandenkeelden van de politiek. Toch mogen we niet concluderen dat zij volledig de weg kwijt zijn. Driessen kan heel nuchter naar een dier kijken. Gaat het om marktwerking dan kan Wassenberg uitstekend de vinger op de zere plek leggen. Beide vormen van dit realisme vinden we in de hele politiek terug. Ze staan alleen lijnrecht tegenover elkaar. Alsof het een kwestie van links en rechtse politiek is.

Stelling: Een dier is geen mens. Andere stelling: de markt is geen natuurlijk proces. De twee beweringen hebben niks met elkaar te maken. Waarom zien politici deze stellingen dan als tegenstelling?

**EEN DIER IS
GEEN MENS**

Frank Wassenberg (links) en Ger Driessen. foto Stefan Koopmans

Marc van der Sterren is agrarisch journalist